

SAMSUNLU'NUN MÜCADELESİ

MOBİL SANTRALLARI

DURDURDU

Samsun Tekkeköy'de yargı kararıyla faaliyetleri durdurulmuş olan iki mobil santralin 2006 yılında ailece yeniden devreye alınmalarına karşı verilen hukuki mücadele yine kazanıldı. Sekretaryasını EMO Samsun Şubesi'nin yürüttüğü Samsun Çevre Birlikliği üyesi Samsun Barosu tarafından açılan davada, çevresel etki değerlendirme süreci işletilmeksizin bakanlığın "nihai çevresel durum değerlendirme raporundaki taahhütlere uyulması kaydıyla sakınca olmadığı"na ilişkin kararını hukuka uygun bulmadı. Ankara 10. İdare Mahkemesi, bu kararın "ÇED olumlu kararı" veya "ÇED gerekli değildir kararı" ile

eşdeğer karar olduğuna ilişkin işlemde de hukuka uygunluk bulunmadığını saptadı.

Toplam kurulu gücü 200 megavat olan Samsun Tekkeköy'deki iki mobil santral yöre halkının tepkisine neden oldu. EMO Samsun Şubesi'nin sekretaryasının yürüttüğü Samsun Çevre Birlikliği mobil santrallara karşı değişik panel, konferans ve mitinglerle 7 yıl süren bir mücadeleye imza attı. Mobil santrallarda kirlenme özelliği olan 6 numara fuel-oil kullanılması ve yer seçiminin yanlış olması Samsun Çevre Birlikliği'nin temel eleştirilerini oluşturdu.

128 Milyon Dolar Kamu Zararı

Samsun'un Tekkeköy İlçesi'ndeki santrallar 2000'de faaliyete başlamıştı. Ancak sağlığı olumsuz etkilediği ve çevreyi kirlettiği gerekçesiyle tepkilere neden olan iki mobil santralin faaliyetlerinin durdurulması için Samsun Çevre Birlikliği üyesi olan Samsun Baro Başkanlığı, 2002'de dava açtı. Ankara 10. İdare Mahkemesi, 20 Şubat 2003'te, mobil santralların çalışmasını durdurdu. Ancak yapılan sözleşmede verilen garantiler nedeniyle faaliyetleri durdurulan santralların sahibi Akşa ve Cengiz Enerji A.Ş.'ye Ekim 2003-

Temmuz 2007 döneminde toplam 128 milyon 199 bin 310 dolar devlet tarafından ödeme yapıldı. Daha sonra mobil santraller için Çevre Kanunu'nda Nisan 2006'da yapılan değişikliğin ardından yargı kararlarını aşmaya dönük işlemler tesis edilerek, faaliyetlerine başlamaları sağlandı.

Bu gelişmeler üzerine Samsun Baro Başkanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı'nın 23 Ağustos 2006 tarihli "nihai çevresel durum değerlendirme raporundaki taahhütlere uyulması kaydıyla sakınca olmadığı"na ilişkin kararı ile bu sakınca olmadığına ilişkin kararın "ÇED olumlu kararı" veya "ÇED Gerekliliği Değildir" kararı ile eşdeğer karar olduğuna ilişkin 8 Eylül 2006 tarihli işlemin iptali ve yürütmesinin durdurulması istemiyle dava açtı. Ankara

10. İdare Mahkemesi, 22 Ocak 2008 tarihli kararında, kesinleşmiş yargı kararı olduğu halde sakınca olmadığına ilişkin kararın ve bu kararın "ÇED olumlu kararı" ya da "ÇED Gerekliliği Değildir kararıyla" eşdeğer tutan işlemin hukuka uygun olmadığına hükmetti.

Hukuk Devleti Vurgusu

Kararda hukuk devletinin gereği olarak yargı kararlarının uygulanması üzerinde durulurken, şöyle denildi:

"Mahkememizin Danıştay 10. Dairesi'nce onanan ve yukarıda belirtilen kararının gerekçesinde, çevresel etki değerlendirmesi süreci işletilip ÇED raporu hazırlanması gerektiği açıkça belirtilmesine rağmen, davalı İdarece Çevresel Etki Değerlendir-

mesi Yönetmeliği'nin geçici 6. maddesi gerekçe gösterilerek bu hususun dikkate alınmadığı anlaşılmaktadır. Bu durumda dava konusu olay ile ilgili olarak daha önce Mahkemizce verilerek kesinleşen iptal kararında belirtilen gerekçeler doğrultusunda davalı idarece işlem tesis edilmesinin, Anayasal ve yasal zorunluluk olması, mahkeme kararının uygulanmasının sonradan çıkartılan yönetmelik hükümleri ile bertaraf edilmesinin ise 'Hukuk Devleti' ilkesi gereğince hiçbir surette söz konusu olmaması nedeniyle, çevresel etki değerlendirme süreci işletilmeksizin hazırlanan ÇED raporuna göre, Çevre ve Orman Bakanlığı'nın 23.8.2006 ve 6876 sayılı yazısı ile verilmiş bulunan 'nihai çevresel durum değerlendirme raporundaki taahhütlere uyulması kaydıyla sakınca olmadığına' ilişkin kararda hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Öte yandan, 'nihai çevresel durum değerlendirme raporundaki taahhütlere uyulması kaydıyla sakınca olmadığına' ilişkin Çevre ve Orman Bakanlığı'nın 23.8.2006 gün ve 6876 sayılı yazısı ile verilmiş bulunan kararın hukuka aykırı olması, "ÇED olumlu kararı" ile "ÇED gerekli değildir"nin ise yukarıda açıklandığı üzere farklı durumlara ilişkin olması nedeniyle, söz konusu projeler hakkında Bakanlıkça sakınca olmadığına dair verilen kararın 'ÇED olumlu kararı' veya 'ÇED Gerekliliği Değildir Kararı' ile eşdeğer karar olduğuna ilişkin 8 Eylül 2006 gün ve 7411 sayılı işlemde de sebep ve konu açısından hukuka uygunluk görülmemiştir."

Belediyenin Deneme İzni Durduruldu

Ayrıca mobil santrallara Samsun Büyükşehir Belediyesi tarafından 8 ay süreyle deneme izni verilmesine ilişkin işlemler için de Samsun 2. İdare Mahkemesi'nce oybirliğiyle yürütmeyi durdurma kararı verildi. ◀

